

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Lenky Krupíčkové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **T. A. P.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2018, č. j. OAM-165/LE-LE05-LE05-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 4. 2018, č. j. 60 Az 4/2018 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“). Žalovaný jím rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se stěžovatel bránil žalobou, v níž namítal nedostatečné posouzení rozhodných skutečností z hlediska jednotlivých důvodů pro udělení azylu, především pak ve vztahu k neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona. Ve vztahu k § 14 zákona o azylu se žalovaný nevypořádal se skutečností, že stěžovatel chce v České republice zůstat, má zde v manželku a nezletilou dceru. Nemá se kam vrátit, ve Vietnamu již nemá žádné vazby. Zatímco ve Vietnamu by měl existenční problémy, v České republice je již plně etablován. Pro udělení humanitárního azylu hovoří i zdravotní stav nezletilé dcery stěžovatele, která nezbytně potřebuje přítomnost otce na území České republiky. Stěžovatel uvedl rovněž řadu důvodů svědčících pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, s nimiž se žalovaný nevypořádal nedostatečně. Poukazoval zejména na to, že v důsledku vycestování by došlo k zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života.

[3] Dle krajského soudu žalovaný v otázce neudělení humanitárního azylu nepochybil. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel požádal o azyl zejména z důvodu legalizace svého pobytu v České republice, neboť zde má ženu a dítě. Rozhodnutí o udělení humanitárního azylu je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 36/2005 - 48, a ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72) plně v diskreci žalovaného. Ten řádně zkoumal osobní situaci stěžovatele i stav v jeho zemi a neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu. Ve vztahu k doplňkové ochraně se neomezil na pouhé konstatování o nenaplnění důvodů pro její udělení. Vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, podle níž rodinné a soukromé vazby cizince v České republice nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany a připomněl, že stěžovatel neuvedl žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že soukromý a rodinný život nemůže realizovat ve Vietnamu. Zabýval se i zdravotním stavem nezletilé dcery a poukázal na to, že není odkázána na výhradní péči svých rodičů, chodí do mateřské školy a je zjevné, že její zdravotní stav bez problému umožňuje běžný chod domácnosti. Žalovaný zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Umožnil stěžovateli uvést veškeré důvody, pro něž o mezinárodní ochranu žádá, a také si opatřil relevantní zprávy o situaci panující v jeho vlasti. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je konzistentní a odpovídá zákonem stanoveným požadavkům.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku krajského soudu z důvodů, jež podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud se nedostatečně vypořádal s hlavní žalobní námitkou rozporující nedostatečně zjištěný skutkový stav. Aprobací nepřezkoumatelného rozhodnutí zatížil touto vadou i svoje rozhodnutí. Odklonil se od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v otázce posouzení důkazního břemene z hlediska tzv. přiměřené pravděpodobnosti. Žalovaný totiž vychýlil důkazní břemeno ve vztahu k § 12 písm. a) a b) zákona o azylu výrazně v neprospěch stěžovatele. Dále nesprávně posoudil námitky týkající se neudělení humanitárního azylu. Stěžovatel nerozporuje, že jeho udělení je věcí správního uvážení. Z rozhodnutí žalovaného však nelze vysledovat úvahy a hodnocení ve vztahu k důvodům hodných zvláštního zřetele, přestože stěžovatel řadu důvodů uvedl. Nesprávně posoudil i žalobní námitku týkající se neudělení doplňkové ochrany. Žalovaný se omezil pouze na konstatování, že vycestování stěžovatele nebude představovat rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Stěžovatel navrhuje zrušení rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

III. Vyjádření žalovaného

[5] Žalovaný pokládá námitky stěžovatele za nedůvodné. Nadále se domnívá, že postupoval správně, když stěžovateli mezinárodní ochranu neudělil, neboť tento neuvedl žádné azylově relevantní skutečnosti (vystavení pronásledování, důvody zvláštního zřetele hodné, hrozba nebezpečí vážné újmy v zemi původu). Kasační námitky stěžovatele jsou obecné a nekonkrétní. Mezinárodní závazky neukládají státu všeobecnou povinnost respektovat volbu osob ohledně země jejich obytu, resp. napomáhat rozvíjení jejich vztahů. Lze o ní uvažovat v naprosto výjimečných případech. Obecně však okolnosti

pokračování

soukromého či rodinného života žadatele na území České republiky za důvod pro udělení mezinárodní ochrany považovat nelze. Stěžovateli není znemožněno, aby svůj rodinný život rozvíjel v zemi původu, nebo aby začal svou pobytovou situaci v České republice řešit dle instrumentů upravených v zákoně o pobytu cizinců. Azylové řízení je institutem výjimečným a rozhodně neslouží k legalizaci pobytu, o kterou se stěžovatel svou žádostí pokouší. Žalovaný navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, případně zamítnutí pro její nedůvodnost.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Spolu s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O tomto návrhu soud nerozhodoval, jelikož kasační stížnost má dle § 32 odst. 5 ve spojení s § 32 odst. 2 zákona o azylu odkladný účinek ze zákona.

[8] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se zdejší soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud v této souvislosti předně poznamenává, že usnesení, jímž kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítá, nemusí být dle § 104a odst. 3 s. ř. s. odůvodněno, přesto však uvádí následující.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud

podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci byl dán některý z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele nepřesahuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

[11] Nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že došlo k nerespektování ustálené judikatury ve věci posouzení požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a co do požadované intenzity a

důkazního břemene na straně žadatele o mezinárodní ochranu ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy podle § 14a téhož zákona. Ve věci proběhlo standardní dokazování, kdy posouzení žádosti o azyl bylo provedeno především na základě stěžovatelem tvrzených skutečností. Stěžovatel vůbec nenamítal, že by mu ve Vietnamu hrozilo pronásledování, a to z jakýchkoliv důvodů. Naopak uvedl, že Vietnam opustil pouze na radu příbuzných, že v České republice se bude mít lépe. Ve Vietnamu nikdy neměl žádné problémy. Za jediný důvod setrvání na území České republiky označil to, že tu má rodinu a jeho dcera je nemocná. Otázka odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu tak ve správním a soudním řízení nebyla vůbec relevantní. Krajský soud se tedy ani od judikatury nemohl odchýlit. Stěžovatel neuvedl ani žádné okolnosti, z nichž by bylo možné usuzovat na hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, vyjma absence socioekonomického zázemí. Taková hrozba nevyplývá v případě stěžovatele ani ze zpráv o aktuální situaci v zemi původu, které žalovaný obstaral. Co se týče otázky důkazního břemene, nebylo po stěžovateli požadováno, aby svá tvrzení jakkoliv doložil. Naopak, jeho tvrzení byla vzata v úvahu jako pravdivá, pouze byla vyhodnocena jako nedostačující pro udělení jakéhokoliv druhu mezinárodní ochrany podle azylového zákona. Ani v otázce důkazního břemene tak soud nemohl vybočit z ustálené judikatury, neboť dokazování skutečností tvrzených stěžovatelem vůbec nebylo předmětem sporu.

[12] Kasační soud se následně zaměřil na stěžovatelem tvrzenou nepřezkoumatelnost spočívající v tom, že se krajský soud nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě. V žalobě stěžovatel uplatnil v podstatě pouze dvě námitky. První, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, který nesprávně vyhodnotil, přičemž z rozhodnutí správního orgánu ani nelze vysledovat úvahy a hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodným zvláštního zřetele. Druhou, že se žalovaný vůbec nevypořádal s možností udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[13] K oběma námitkám se krajský soud vyjádřil dostatečně. Ve vztahu k první námitce vyhodnotil, že správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci žalobce, tak i stav v jeho zemi původu, přičemž následné rozhodnutí o neudělení azylu je plně v pravomoci správního orgánu a odpovídá rozsahu jeho správního uvážení. Rovněž druhou námitku krajský soud řádně vypořádal, když uvedl, že v napadeném rozhodnutí žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 8. 1. 2009, sp. zn. 2 Azs 66/2008, ze dne 22. 9. 2016, sp. zn. 6 Azs 167/2016, a ze dne 19. 2. 2014, sp. zn. 1 Azs 20/2013), připomněl, že stěžovatel neuvedl žádné důvody, pro které by nemohl realizovat soukromý a rodinný život ve Vietnamu, a zabýval se rovněž zdravotním stavem dcery stěžovatele. Odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného proto krajský soud považoval za dostačující a správné. Kasační soud souhlasí se závěrem, že skutkový stav byl ve věci stěžovatele zjištěn dostatečně. Ve správním spise jsou založeny žádost, protokol k žádosti i přepis pohovoru vedeného se stěžovatelem, ze kterého jednoznačně plyne snaha stěžovatele o legalizaci pobytu na území České republiky v ryze ekonomickém kontextu. Stěžovatel uvádí, že jiné než ekonomické důvody jej k opuštění vlasti nevedly. Tato skutečnost však není dle ustálené judikatury zdejšího soudu azylově relevantní a nepostačuje pro poskytnutí jakékoliv formy mezinárodní ochrany včetně humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu (viz rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54).

pokračování

[14] Co se týče neudělení humanitárního azylu, stěžovatel fakticky pouze zrekapituloval důvody, které dle jeho názoru měly vést k udělení azylu, a odkázal na judikaturu zdejšího soudu zabývající se otázkou správního uvážení. S důvody uváděnými stěžovatelem se ovšem žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal a své úvahy v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně vysvětlil. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že existenci rodinných vazeb na území České republiky skutečně nelze podle ustálené judikatury považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu (např. rozsudek ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 - 36, nebo ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52). K žádnému zásadnímu procesnímu pochybení ani rozporům s judikaturou tak nedošlo.

[15] Obdobně k námitce týkající se nedostatečného vypořádání otázky doplňkové ochrany je třeba uvést, že žalovaný se jí řádně zabýval, a to zejména na stranách 8 a 9 napadeného rozhodnutí. Neomezil se pouze na konstatování, že vycestování stěžovatele nebude představovat rozpor s mezinárodními závazky České republiky, ale zabýval se rovněž zdravotním stavem dcery. Rovněž tato námitka stěžovatele je tedy nedůvodná a krajský soud ji vypořádal správně.

[16] Stěžovatel kromě rodinných vazeb v České republice neuvedl žádné další důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Nebylo na žalovaném, aby je jakkoliv doplňoval nebo domýšlel. Ve správním ani soudním řízení nevyvstaly žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by stěžovatel s manželkou a dcerou nemohli vést soukromý a rodinný život ve Vietnamu. Správní řízení o udělení mezinárodní ochrany je řízením na žádost, ve kterém se uplatní zásada dispoziční, přičemž důkazní břemeno leží na správních orgánech, ovšem toliko stran skutečností, které účastníci tvrdí. Tomuto žalovaný plně dostál. Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů kasační stížnost podle §104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

V. Náklady řízení

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. srpna 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu